

دکتر بصیر کامجو

اول - از دیدگاه فلسفی

مرغی که خبر ندارد از آب زلال - منقار به آب شور مانند همه سال

این شعر مولانا، همچون آینه‌ای، غفلت ما، ارزش‌های راستین را به نگاره می‌کشد. گویی زبان فارسی، این آب زلال و گوارا، در میان ما جاری است، اما بسیاری از ما، همچون آن مرغ، از آن غافل مانده و به آب شور زبان‌های دیگر یا لهجه‌های نامناسب روی آورده‌ایم.

اما زبان فارسی، فراتر از یک ابزار پیوستگی، خانه‌ای است که در آن هستی ما شکل می‌گیرد و در فرآیند شناخت خرد مندانه، معنا می‌یابد. واژگان و ساختارهای دستوری این زبان، همچون منشورهایی، پرتوهای ادراک ما از جهان، زمان، مکان و مفاهیم آهنجیده را منکسر می‌کنند و جهان‌بینی‌ای ویژه را در ژرفای جانمان نقش می‌زنند.

زبان و تفکر: زبان فارسی، گهواره اندیشه‌های فلسفی و عرفانی ژرفی بوده است. از ابن‌سینا و سهروردی تا مولانا و حافظ، حکیمان و عارفان تاجیکان ایرانی، با این زبان شیوا و رسا، پنداره پیچیده را به زبانی دلنشین و تأثیرگذار بیان کرده‌اند. زبان فارسی، بستری است برای پرواز اندیشه در آسمان آهنجش و غور در ژرفای مسائل وجودی. زبان فارسی، نه ابزاری برای بیان اندیشه، بلکه خود اندیشه است که در قالبی از واژگان و ساختارها تجلی می‌یابد.

زبان و اخلاق: زبان فارسی، گنجینه‌ای از ارزش‌های اخلاقی و فرهنگی است. مفاهیمی چون مهر، دادگستری، خرد و آزادگی، در ادبیات و فلسفه فارسی، همچون ستارگانی درخشان، می‌درخشند. این زبان، می‌تواند همچون مربی‌ای خردمند، نیکویی‌های اخلاقی را در سرشت ما پرورش دهد و سُهش مسئولیت‌پذیری اجتماعی را در ما تقویت کند. زبان فارسی، بارآور ارزش‌های اخلاقی و فرهنگی است که هویت و رفتار ما را شکل می‌دهند.

دوم - از دید دانشورانه

گوهر تابناک زبان فارسی، در فرآیند روزگاران، مهد علم و دانش بوده است. از سپهر رایشگری (ریاضیات) و ستاره‌شناسی تا بوستان پزشکی و فلسفه، دانشمندان این مرز و بوم، گنجینه‌هایی ارزشمند به این زبان شیوا خلق نموده‌اند. زنده سازی این زبان گرانمایه در گستره دانشی، بی‌گمان، بنیان‌های شناخت و معرفت این سرزمین را استوارتر خواهد ساخت.

زبان و فناوری: با پیدایش فناوری‌های نوین، زبان فارسی می‌تواند در میدان‌های گوناگونی چون هوش ساختگی، پردازش زبان‌های طبیعی و تولید بن‌مایه‌های هوشمند، نقشی بسزا ایفا نماید. پیشرفت فناوری‌های مبتنی بر این زبان شیرین، دسترسی به آگهی‌ها و دانش را آسان‌تر نموده و در نگهداری و گسترش این پس‌افکند گرانبها یاری‌رسان خواهد بود.

زبان و آموزش: زبان فارسی، زبان آموزش و پرورش در کشور های ایران، افغانستان و تاجیکستان است. تقویت این زبان فاخر در دستگاه آموزشی، بی‌شک، رویه سواد و دانش همبودگاه (جامعه) را ارتقا بخشیده و هویت ملی را استوارتر خواهد نمود.

سوم - زبان و هویت ملی :

زبان فارسی، یکی از مهم‌ترین ارکان هویت ملی ایرانیان (تاجیکان و پارسیها و گردها) است. زبان فارسی، پیوندی ناگسستنی با تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران فردوسی دارد. حفظ و گسترش زبان فارسی، به نگهداری و تقویت هویت ملی کمک می‌کند.

زبان فارسی، تجلی‌گاه هویت ملی و فرهنگی ایرانیان (تاجیکان، پارسیها) و سایر فارسی‌زبانان در جهان است. این زبان، با ریشه‌های ژرف تاریخی، بارآور خرد، اندیشه و جهان‌بینی مردمان حوزه تمدنی آسیا است و پاسداشت آن، رسالت تمدنی در نگهداری شاکله‌ی ملی و استمرار پیوستگی فرهنگی به شمار می‌رود.

زبان فارسی، زبان چامه و ادب، موسیقی و هنرهای نمایشی است. یادگار های ادبی و هنری پربهای فارسی، گنجینه‌ای ارزشمند از فرهنگ و هنر ایرانی (تاجیکان و پارسیها) و سایر فارسی‌زبانان است. زبان فارسی، می‌تواند الهام‌بخش هنرمندان و ادیبان برای آفرینش یاد بود های تازه و ماندگار باشد.

زبان فارسی، زبان پیوستگی و وفاق میان فارسی‌زبانان در سراسر جهان است. زبان فارسی، می‌تواند به تقویت پیوندهای فرهنگی و اجتماعی بین ایرانیان (تاجیکان، پارسیها و گردها)، و همچنین گسترش نفوذ فرهنگی این حوزه تمدنی در جهان کمک کند.

چهارم - زبان از نگرش ادبی :

زبان فارسی، زبانی سروادیک (شاعرانه) و خیال‌انگیز است. واژگان و ترکیبات آن، گنجایش بالایی برای بیان سُهش‌ها و مهربانی‌های انسانی دارند. زبان فارسی، می‌تواند به تخیل و خلاقیت انسان‌ها بال‌وپر دهد.

زبان فارسی، زبانی روایت‌گر و داستان‌پرداز است. ادبیات داستانی فارسی، گنجینه‌ای ارزشمند از داستان‌ها و افسانه‌های آموزنده است. زبان فارسی، می‌تواند به انتقال تجربیات و آموزه‌های نسل‌ها کمک کند.

فارسی، زبانی زیبا و آهنگین است. سروده و دیپ (نثر) فارسی، نمونه‌های بارزی از زیبایی و نازک‌سخنی زبان فارسی هستند. زبان فارسی، می‌تواند به لذت بردن از زیبایی‌های ادبی و هنری کمک کند.

نتیجه گیری

در گردایش، زبان فارسی، نقشی لازم در زندگی فارسی‌زبانان ایفا می‌کند. و بستری برای شکل‌گیری هویت، تفکر، دانش، فرهنگ و هنر نیاکان است. نگهداری و گسترش زبان فارسی، رسالت ملی و فرهنگی هر فارسی‌زبان است.

The Persian Language: A Source of Pride

By Dr. Basir Kamjo

Part 1: A Philosophical Perspective

"A bird unaware of clear water, forever pecks at the salty shore." - Rumi

This poem by Rumi serves as a mirror, reflecting our neglect of true values. It's as if the Persian language, this clear and refreshing water, flows among us, yet many, like that bird, remain oblivious, turning instead to the brackish waters of other languages or inappropriate dialects.

Persian, however, transcends mere communication; it's a home where our existence takes shape and finds meaning through rational cognition. Its vocabulary and grammatical structures, like prisms, refract our perceptions of the world, time, space, and abstract concepts, imprinting a unique worldview upon our souls.

- **Language and Thought:** Persian has been the cradle of profound philosophical and mystical ideas. From Avicenna and Suhrawardi to Rumi and Hafez, Persian sages and mystics have articulated complex concepts with eloquence and grace. Persian provides a fertile ground for thought to soar into the realms of abstraction and delve into the depths of existential questions. It's not merely a tool for expressing thought, but thought itself, embodied in words and structures.
- **Language and Ethics:** Persian is a treasure trove of ethical and cultural values. Concepts such as love, justice, wisdom, and freedom shine like stars in Persian literature and philosophy. This language can nurture moral virtues within us and foster a sense of social responsibility. Persian cultivates ethical and cultural values that shape our identity and behavior.

Part 2: An Academic Perspective

Throughout history, the radiant jewel of Persian has been a cradle of science and knowledge. From mathematics and astronomy to medicine and philosophy, scholars of this land have created invaluable treasures in this eloquent language. Revitalizing Persian in the realm of knowledge will undoubtedly strengthen the foundations of our understanding and cognition.

- **Language and Technology:** With the advent of modern technologies, Persian can play a significant role in fields such as artificial intelligence, natural language processing, and intelligent content production. Advancements in Persian-based technologies will facilitate access to information and knowledge, aiding in the preservation and expansion of this precious heritage.
- **Language and Education:** Persian is the language of education in Iran, Afghanistan, and Tajikistan. Strengthening this esteemed language within educational systems will undoubtedly elevate literacy and knowledge within society and reinforce national identity.

Part 3: Language and National Identity

Persian is a cornerstone of the national identity of Iranians (Tajiks, Persians, and Kurds). It's inextricably linked to the history, culture, and civilization of Iran. Preserving and promoting Persian contributes to the maintenance and strengthening of national identity.

Persian embodies the national and cultural identity of Iranians (Tajiks, Persians) and other Persian speakers. With its deep historical roots, it has cultivated the wisdom, thought, and worldview of the people within this cultural sphere. Safeguarding it is a civilizational duty, preserving our national structure and ensuring the continuity of our cultural cohesion.

Persian is the language of poetry, literature, music, and performing arts. Its literary and artistic legacies are invaluable treasures of Iranian (Tajik and Persian) and other Persian-speaking cultures. Persian can inspire artists and writers to create new and enduring works.

Persian is a language of unity and solidarity among Persian speakers worldwide. It can strengthen cultural and social ties among Iranians (Tajiks, Persians, and Kurds) and expand the cultural influence of this civilization.

Part 4: The Literary Perspective

Persian is a lyrical and imaginative language. Its vocabulary and expressions possess a remarkable capacity to convey human emotions and sentiments. It can give wings to human imagination and creativity.

Persian is a narrative and storytelling language. Its fictional literature is a treasure trove of instructive stories and legends. It can transmit the experiences and lessons of generations.

Persian is a beautiful and melodic language. Its poetry and prose exemplify its beauty and eloquence. It can enhance our appreciation of literary and artistic beauty.

In Conclusion

The Persian language plays an indispensable role in the lives of Persian speakers, serving as a foundation for the formation of identity, thought, knowledge, culture, and art. The preservation and promotion of Persian is a national and cultural duty for every Persian speaker.